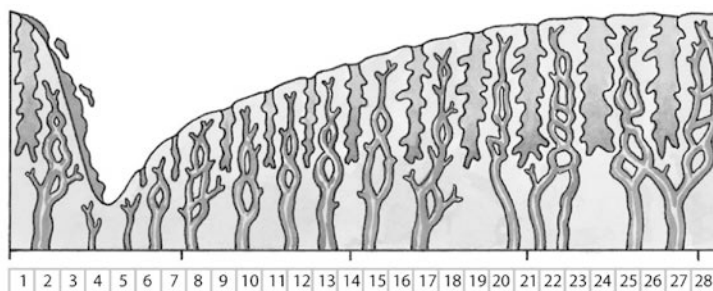

Toets A

A STELLINGVRAGEN

Zet op je antwoordblad een kruisje bij Ja of bij Nee.

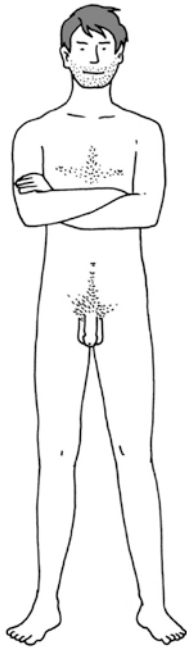
- 1 Alle voorbehoedmiddelen beschermen tegen soa's.
- 2 De ontsluiting is een fase tijdens de bevalling.
- 3 Ongewenste intimiteiten zijn een vorm van seksueel misbruik.
- 4 In afbeelding 1 heeft op dag 4 ovulatie plaatsgevonden.

Afb. 1 Menstruatiecyclus.

- 5 Jongens kunnen een zaadlozing krijgen in hun slaap.

- 6 In afbeelding 2 zie je primaire en secundaire geslachtskenmerken bij een man.

Afb. 2 Een man.

- 7 In de eierstokken worden vrouwelijke geslachtshormonen gemaakt.
- 8 Bij de ontwikkeling van een eikel bevindt de eikel zich in een follikel.
- 9 Bij een NIP-test wordt bloed onderzocht van de moeder van het ongeboren kind.
- 10 Een heteroseksueel voelt zich seksueel aangetrokken tot personen van het andere geslacht.

B MEERKEUZEVRAGEN

Beantwoord de volgende meerkeuzevragen op je antwoordblad.

Lees de context 'Bij de dierenarts' in afbeelding 3.
De vragen 11 tot en met 13 gaan over deze context.

Bij de dierenarts

Bart is dierenarts. Vandaag komt Sandra naar zijn praktijk met haar hond Tiffy. Sandra wil dolgraag dat Tiffy een nestje met puppy's krijgt. Ze vraagt de dierenarts wanneer Tiffy zwanger kan worden.

Bart legt uit: 'Een jonge vrouwtjeshond wordt voor het eerst loops als ze tussen de zes en achttien maanden oud is. Loops betekent dat ze vruchtbaar is. Een volwassen vrouwtjeshond kan twee keer per jaar loops worden. Zo'n periode duurt ongeveer drie weken.

De ovulatie kan van dag negen tot en met dag twaalf plaatsvinden. Als de vrouwtjeshond tijdens deze dagen paart, kan ze zwanger worden. De bevruchting vindt bij de hond plaats in hetzelfde orgaan als bij de mens.'

Afb. 3

11 In welk orgaan van een vrouwtjeshond vindt bevruchting van een eikel plaats?

- A In de baarmoeder.
- B In de vagina.
- C In een eierstok.
- D In een eileider.

Soms haalt een dierenarts bij een vrouwtjeshond de eierstokken weg. Dit heet castratie. De hond kan dan niet zwanger worden.

Bij vrouwtjeshonden wordt vaak gekozen voor castratie en niet voor sterilisatie. Bij mensen is sterilisatie gebruikelijk.

12 Wat gebeurt er bij sterilisatie van de vrouw?

- A De eierstokken worden onderbroken.
- B De eileiders worden onderbroken.
- C De urineleiders worden onderbroken.

Een vrouwtjeshond wordt op 9 januari 2016 bevrucht. Haar draagtijd (zwangerschap) duurt 63 dagen. In de kalender in afbeelding 4 zie je de weeknummers boven de dagen van de week.

	januari					februari					maart					
wk	<u>1</u>	<u>2</u>	<u>3</u>	<u>4</u>	<u>5</u>	<u>5</u>	<u>6</u>	<u>7</u>	<u>8</u>	<u>9</u>	<u>9</u>	<u>10</u>	<u>11</u>	<u>12</u>	<u>13</u>	<u>14</u>
ma		6	13	20	27		3	10	17	24		3	10	17	24	31
di		7	14	21	28		4	11	18	25		4	11	18	25	
wo	1	8	15	22	29		5	12	19	26		5	12	19	26	
do	2	9	16	23	30		6	13	20	27		6	13	20	27	
vr	3	10	17	24	31		7	14	21	28		7	14	21	28	
za	4	11	18	25		1	8	15	22		1	8	15	22	29	
zo	5	12	19	26		2	2	16	23		2	9	16	23	30	
	april					mei					juni					
wk	<u>14</u>	<u>15</u>	<u>16</u>	<u>17</u>	<u>18</u>	<u>18</u>	<u>19</u>	<u>20</u>	<u>21</u>	<u>22</u>	<u>22</u>	<u>23</u>	<u>24</u>	<u>25</u>	<u>26</u>	<u>27</u>
ma		7	14	21	28		5	12	19	26		2	9	16	23	30
di	1	8	15	22	29		6	13	20	27		3	10	17	24	
wo	2	9	16	23	30		7	14	21	28		4	11	18	25	
do	3	10	17	24		1	8	15	22	29		5	12	19	26	
vr	4	11	18	25		2	9	16	23	30		6	13	20	27	
za	5	12	19	26		3	10	17	24	31		7	14	21	28	
zo	6	13	20	27		4	11	18	25		1	8	15	22	29	
	juli					augustus					september					
wk	<u>27</u>	<u>28</u>	<u>29</u>	<u>30</u>	<u>31</u>	<u>31</u>	<u>32</u>	<u>33</u>	<u>34</u>	<u>35</u>	<u>36</u>	<u>37</u>	<u>38</u>	<u>39</u>	<u>40</u>	
ma		7	14	24	28		4	11	18	25	1	8	15	22	29	
di	1	8	15	25	29		5	12	19	26	2	9	16	23	30	
wo	2	9	16	26	30		6	13	20	27	3	10	17	24		
do	3	10	17	24	31		7	14	21	28	4	11	18	25		
vr	4	11	18	25		1	8	15	22	29	5	12	19	26		
za	5	12	19	26		2	9	16	23	30	6	13	20	27		
zo	6	13	20	27		3	10	17	24	31	7	14	21	28		
	oktober					november					december					
wk	<u>40</u>	<u>41</u>	<u>42</u>	<u>43</u>	<u>44</u>	<u>44</u>	<u>45</u>	<u>46</u>	<u>47</u>	<u>48</u>	<u>49</u>	<u>50</u>	<u>51</u>	<u>52</u>	<u>1</u>	
ma		6	13	20	27		3	10	17	24	1	8	15	22	29	
di		7	14	21	28		4	11	18	25	2	9	16	23	30	
wo	1	8	15	22	29		5	12	19	26	3	10	17	24	31	
do	2	9	16	23	30		6	13	20	27	4	11	18	25		
vr	3	10	17	24	31		7	14	21	28	5	12	19	26		
za	4	11	18	25		1	8	15	22	29	6	13	20	27		
zo	5	12	19	26		2	9	16	23	30	7	14	21	28		

Afb. 4 Kalender van de draagtijd bij een hond.

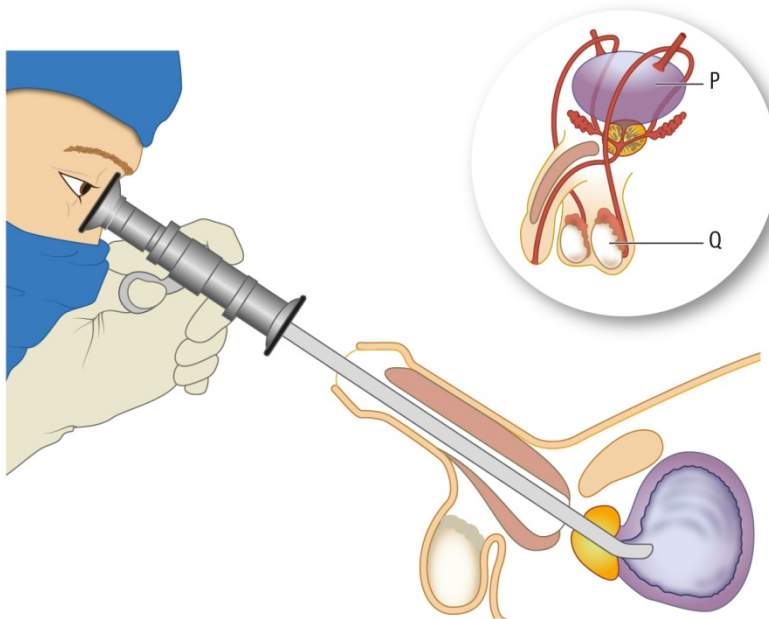
13 In welke week bevalt de hond?

- A Week 10.
- B Week 11.
- C Week 12.

Bij een bloedtransfusie ontvangt iemand bloed van een donor. In sommige ontwikkelingslanden komt aids veel voor. In die landen kun je via een bloedtransfusie besmet raken met het hiv-virus. In Nederland is de kans dat je besmet raakt via een bloedtransfusie bijzonder klein.

- 14 Waarom is die kans in Nederland bijzonder klein?
- A In Nederland komt bijna geen aids voor. Je kunt dus niet besmet raken via een bloedtransfusie.
 - B In Nederland slikken seropositieve mensen aidsremmers. Daardoor kunnen ze anderen niet besmetten.
 - C In Nederland wordt het bloed van een donor eerst getest op de aanwezigheid van het hiv-virus.

Als een man klachten heeft bij het plassen, kan er een probleem zijn met de blaas. Tijdens een kijkoperatie wordt dit verder onderzocht. Een arts brengt dan bij de man een slangetje in de urineleider in. In het slangetje zit een kleine camera. Dit zie je in afbeelding 5. Zo kan de arts de blaas van binnen bekijken.

Afb. 5 Een kijkoperatie.

In afbeelding 5 zijn enkele delen aangegeven met een letter.

- 15 Hoe heet het deel dat is aangegeven met de letter Q?
- A De prostaat.
 - B De teelbal.
 - C De urineblaas.
 - D De zaadleider.

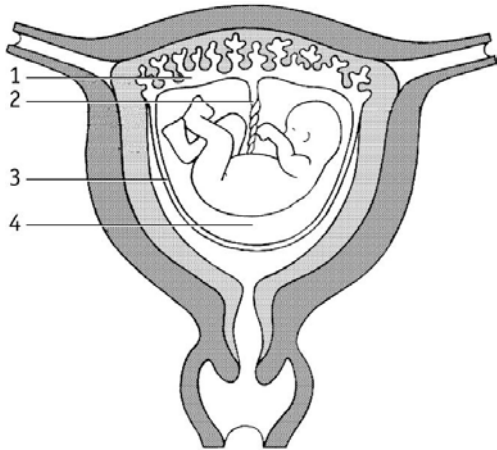
Hieronder staan drie beweringen over de baarmoedermond.

- 1 Door aanraking van de baarmoedermond kan een vrouw klaarkomen.
- 2 In de baarmoedermond vindt de eisprong plaats.
- 3 Na geslachtsgemeenschap gaan de zaadcellen via de baarmoedermond de baarmoeder in.

16 Welke bewering over de baarmoedermond is juist?

- A Bewering 1.
- B Bewering 2.
- C Bewering 3.

In afbeelding 6 is een baarmoeder met een ongeboren kind schematisch getekend. Enkele delen zijn aangegeven met een nummer.

Afb. 6 Baarmoeder met een ongeboren kind.

17 Met welk nummer zijn de vruchtvliezen aangegeven?

- A Met nummer 1.
- B Met nummer 2.
- C Met nummer 3.
- D Met nummer 4.

Je kunt een soa krijgen door geslachtsgemeenschap.

18 Met welk middel wordt de kans op een besmetting voorkomen?

- A Met een condoom.
- B Met een pessarium.
- C Met de pil.
- D Met een spiraaltje.

Twee geslachtskenmerken van een vrouw zijn borsten en schaamlippen.

19 Welk(e) van deze kenmerken is (zijn) een secundair geslachtskenmerk?

- A Alleen borsten.
- B Alleen schaamlippen.
- C Zowel borsten als schaamlippen.
- D Geen van beide.

Lees de volgende situaties.

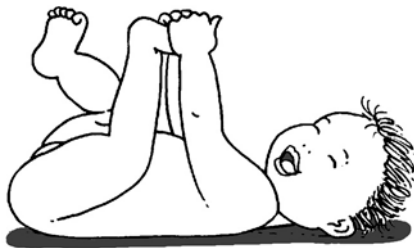
- 1 Als Sandra in haar vruchtbare periode zit, hebben zij en Bert geen geslachtsgemeenschap.
- 2 Als Cécile en Marc geslachtsgemeenschap hebben, gebruiken ze een pessarium zonder zaaddodende pasta als voorbehoedmiddel.
- 3 Elif heeft een hormoonspiraaltje in haar baarmoeder laten plaatsen.
- 4 Moïza gebruikt de pil, maar soms vergeet ze hem te slikken.

20 In welke van deze situaties is de kans op een zwangerschap het kleinst?

- A In situatie 1.
- B In situatie 2.
- C In situatie 3.
- D In situatie 4.

21 Welke levensfase is in afbeelding 7 getekend?

- A Adolescent.
- B Baby.
- C Kleuter.

Afb. 7

22 Wat gebeurt er bij de bevalling als het kind in een stuitligging ligt?

- A De billen of een voetje van de baby komen het eerst naar buiten.
- B De nageboorte komt het eerst naar buiten.
- C Het hoofdje van de baby komt het eerst naar buiten.

In afbeelding 8 zie je een stukje tekst uit een voorlichtingsfolder over soa's.

Bij de vrouw ontstaan zweertjes op de vagina. Daarna volgen meestal griepverschijnselen, die vanzelf overgaan. Zonder behandeling kan deze ziekte schade toebrengen aan verschillende organen en zelfs dodelijk zijn. De ziekte is te behandelen met antibiotica.

Afb. 8 Uit een voorlichtingsfolder over soa's.

23 Over welke soa gaat het in deze tekst?

- A Candida.
- B Chlamydia.
- C Gonorroe.
- D Syfilis.

C OPEN VRAGEN

Beantwoord de volgende open vragen op je antwoordblad.

Vrijen geeft voor de man en de vrouw een lekker gevoel. Dit komt doordat er veel zenuwen samenkomen in de geslachtsorganen. Die zorgen bij aanrakingen voor dat fijne gevoel.

24 Leg uit wat de functie is van het lekkere gevoel bij vrijen. Noem in je antwoord dat seksualiteit een rol speelt in de voortplanting.

Lees de context 'Onvruchtbare muizen' in afbeelding 9.

Vraag 25 gaat over deze context.

Onvruchtbare muizen

Bij een onderzoek naar de voortplanting van muizen, werd een muis ontdekt die onvruchtbaar was. De onderzoeker ontdekte dat de productie van de zaadcellen bij deze muis niet goed verliep. Daardoor waren de zaadcellen rond. Ook hadden de zaadcellen geen zweepstaart.

Afb. 9

25 Leg uit dat een zaadcel zonder zweepstaart niet voor bevruchting kan zorgen.

Transgenders ondergaan een verandering om van een jongenslichaam naar een meisjeslichaam te gaan, of andersom. Vaak moet een transgender daarvoor worden geopereerd. Ook moet hij of zij geslachtshormonen slikken.

26 Waarom nemen transgenders ook geslachtshormonen?

27 Leg uit wat het begrip 'levensfase' betekent.

28 Welke drie kenmerken heeft een eikel?

Na de geboorte wordt de navelstreng van de baby afgeklemd en doorgeknipt.

29 Waarom heeft de baby de navelstreng na de geboorte niet meer nodig?

Woestijnvolken maken op kamelen trektochten door de woestijn. Sommige volken brengen vóór een lange tocht steentjes aan in de baarmoeder van vrouwelijke kamelen. De kamelen kunnen dan niet zwanger worden tijdens de reis. De steentjes voorkomen namelijk een innesteling.

30 Op welk voorbehoedmiddel bij mensen lijkt deze methode het meest? Leg je antwoord uit.